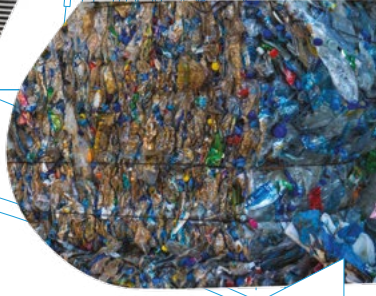

İZMİR DÖNÜŞÜM SERTİFİKASI

**İZMİR
DÖNÜŞÜM
SERTİFİKASI**

İZMİR DÖNÜŞÜM SERTİFİKASI

Editörler

Dr. Güven Eken
Yazgülü Yüksek
Zeynep Payzanoğlu

Katkıda Bulunanlar

Canberk Günay, Hatibe Çınar Özağar,
İlkay Kalafat, Murat Bilgiç.

Grafik Tasarım ve İllüstrasyon

Deniz Gedik
Duru Dakaoğlu
Özge Ak

Baskı

Teknofset Matbaacılık

Yönetim Yeri

İzmir Büyükşehir Belediyesi -
İzmir Planlama Ajansı / 2024

izmir.bel.tr • izmirplanlama.org

İÇİNDEKİLER

İZMİR DÖNÜŞÜM SERTİFİKASI	8
İZMİR DÖNÜŞÜM SERTİFİKASI'NIN AMACI	10
UYGULAMA ALANLARI	12
İZMİR DÖNÜŞÜM SERTİFİKASI'NIN HEDEFLERİ	14
SERTİFİKANIN YASAL DAYANAĞI	16
KİMLER BAŞVURABİLİR?	17
ÖRNEK UYGULAMA ALANI OLARAK İZDÖNÜŞÜM FABRİKASI	18
İZMİR DÖNÜŞÜM SERTİFİKASI'NIN KRİTERLERİ (EK)	23

İZMİR DÖNÜŞÜM SERTİFİKASI

İzmir Dönüşüm Sertifikası bir adil geridönüşüm sertifikasıdır. Atıkları kazanca çevirmek ve atık toplayıcılarının çalışma şartlarını iyileştirmek amacıyla başlatılan bu sertifikasyon programı, artık emek sömürsü içermeyen geridönüşüm yapan firmalara ve onların ürünlerine verilir.

İZMİR DÖNÜŞÜM SERTİFİKASI

Sayın: İzdoğa İzmir Büyükşehir Belediyesi Çevre Korunması İyileştirilmesi
Müşavirlik ve Proje Hizmetleri Ticaret ve Sanayi A.Ş. İzdönüşüm Tesisi

Yukarıda bilgileri belirtilen kuruluş tarihinde yapılan denetleme sonucunda İzmir Büyükşehir Belediyesi İzdoğa A.Ş. tarafından yayınlanan İD-KLVZ-V.1.0 standardın gerekliliklerine uygunluğu tespit edilmiştir. Bu sertifika ek'de belirtilen kuruluşu kapsamaktadır.

İZMİR DÖNÜŞÜM SERTİFİKASININ AMACI

İzmir Dönüşüm Sertifikası adil bir geridönüşüm programı sunan, kapsamlı bir sürdürülebilirlik modelidir. Geri dönüştürülebilir atıkların çöpe gitmesini engelleyen bu model, atıkların toplanmasından işlenmesine kadar tüm süreçte insani şartlarda çalışmayı garanti altına alır.

İzmir Dönüşüm Sertifikası sosyal sorumluluk, çevre bilinci ve sürdürülebilirlik ilkelerini bir araya getirerek daha adil, güvenilir ve çevresel etkileri en aza indirilmiş bir gelecek için çaba sarf eder. Bu yalnızca bir şirket başarısı değil; bir toplumsal dönüşüm modeli olarak Türkiye'ye ilham olacak, örnek bir modeldir.

İzmir Dönüşüm Sertifikası çevresel ve sosyal sorumlulukları bir araya getirerek, sadece geridönüşüm tesislerini değil; aynı zamanda çevresindeki toplumu ve geridönüşüm alışkanlıklarını da dönüştürmeyi hedefler.

UYGULAMA ALANLARI

İzmir Dönüşüm Sertifikası'nın hazırlanması İzDoğa'ya bağlı İzmir Planlama Ajansı'nın (İZPA) belirlediği teknik kriterler doğrultusunda ortaya çıkmıştır. Bu sertifikaya bağlı şirketler, çevresel etkileri en aza indirmek ve geridönüşüm faaliyetlerini en üst düzeye çıkarmak için yenilikçi çözümler geliştirmekle yükümlüdür. Ayrıca yüksek kalite ve etik standartları benimsemek, çalışanların refahını artırmak ve çevreyi korumak, misyonlarının önemli bir parçasıdır. Bu sayede İzmir Dönüşüm Sertifikası hem iş etiği hem de çevresel sürdürülebilirlik açısından sektöründe bir ilke imza atarak, Türkiye'ye örnek bir model sunmaktadır.

İzmir Dönüşüm Sertifikası'nın odak noktası çalışanların istihdam koşullarını geliştirmek ve emek sömürsünü ortadan kaldırmaktır. Sektör çalışanlarının sadece maddi değil aynı zamanda eğitim, sağlık ve genel refah açısından yaşam standartlarını iyileştirmek, bu sertifikaya sahip olan kurumların topluma katkısını güçlendiren önemli bir unsurdur.

İZMİR DÖNÜŞÜM SERTİFİKASI'NIN HEDEFLERİ

İzmir Dönüşüm Sertifikası, adil üretim ve çevre bilincini birleştiren öncü bir modeldir ve toplumun genel refahı artırmak için önemli bir kazançtır.

1

Çalışan İstihdam Koşullarının İyileştirilmesi

İzmir Dönüşüm Sertifikası, çalışanların istihdam koşullarını iyileştirmeyi taahhüt eder. Şirketlerde bütüncül bir iyileşme modeli sunarak sosyal sorumluluk bilincini artırır. Bu sadece çevresel değil, aynı zamanda sosyal sürdürülebilirlikle ilgili bir taahhüdü ifade eder.

2

Yaşam Standartlarının Artırılması

Sektör çalışanlarının yaşam standartlarını artırmak, maddi refahın ötesine geçen kapsamlı bir yaklaşımı ifade eder. İzmir Dönüşüm Sertifikası eğitim, sağlık ve genel refahı destekleyerek çalışanların yaşam kalitesini yükseltmeyi amaçlar.

3

Çevreye Katkının En Üst Düzeye Çıkarılması

Geridönüşüm faaliyetlerinin çevresel etkisini en üst düzeye çıkarmak, İzmir Dönüşüm Sertifikası'nın sürdürülebilirlik ve çevresel etkiyi azaltma taahhüdünü yansıtır.

Atıkların toplanması ve geridönüşüm süreçlerindeki iyileşme, çevresel etkiyi azaltarak karbon ayak izini düşürmeye yardımcı olur. Sertifika, çevre dostu uygulamaları benimseyerek, atık yönetimi süreçlerinde sürdürülebilirlik ve çevresel etki azaltma taahhüdünü pratikte hayata geçirmekte ve çevreye duyarlı bir yaklaşım sergilemektedir.

4

Yüksek Kalite ve Etik Standartların Benimsenmesi

Çalışan refahını ve çevreyi koruma adına yüksek kalite ve etik standartları benimsemek, ürün kalitesinde ve ticari faaliyetlerde sadakati güvence altına almayı hedefler.

5

Çevre Dostu ve Güvenli Süreçlerin Yürütülmesi

İzmir Dönüşüm Sertifikası, atık toplama ve ayrıştırma süreçlerini çevre dostu ve güvenli bir şekilde yönetir. Bunu yasal mevzuatlar ve standartlara bağlı kalarak oluşturulan İzmir Dönüşüm Sertifikası programı ile gerçekleştirir.

6

Topluma Sürdürülebilir Bir Gelecek Sunma

Genel amaç atık toplama ve geridönüşüm faaliyetleri aracılığıyla topluma sürdürülebilir bir gelecek sunmaktır. Sertifika, çevresel ve sosyal etkileri dengeli bir şekilde ele alarak topluma değer katmayı sürdürmektedir.

SERTİFİKANIN YASAL DAYANAĞI

İzmir Dönüşüm Sertifikası ISO 17065 kapsamında hazırlanan bir sertifika programıdır. İzDoğa, Ulusal Akreditasyon Merkezi'nin (NAC) verdiği akreditasyonla, İzmir Dönüşüm Sertifikası vermek için yetkili kurum olarak konumlanmıştır. Üretim zincirinde atık toplayıcılarını iyi şartlarda ve sigortalı olarak çalıştıran, çalışanların sağlığını gözeten firmalar İzDoğa'nın sertifikasyon denetimlerini tamamladıktan sonra İzmir Dönüşüm Sertifikası'nı almaya hak kazanır.

Sertifika almahakkını kazanan kurumlar ürünlerinin üzerinde kullanılmak üzere, programa özel hazırlanan "İ" logosunu kullanma ayrıcalığına sahiptir. İzmir Dönüşüm Sertifikası'nı alan geridönüşüm firmaları bu belge sayesinde piyasaya sürdükleri ürünlerin emek sömürsüne konu olmadığını tüketicilerine ispatlar ve böylelikle ürünlerinin katma değerini artırır. İzmir Dönüşüm Sertifikası bir yandan sokak toplayıcıları için bir toplumsal güvenlik kalkanı oluştururken, diğer yandan doğayı korur ve bu sertifikayı alan kuruluşların kazancını artırır.

KİMLER BAŞVURABİLİR?

İzmir Dönüşüm Sertifikası programına başvurmak isteyen kurum ve kuruluşlar izmirdonusum.com sitesi üzerinden taleplerini iletebilir. Türkiye'de ambalaj atığı toplayıp ayrıştıran tüm kurumlar, bu sertifikaya başvuru yapabilmektedir.

İzmir Dönüşüm Sertifikası, atık toplama ve geridönüşüm alanında çalışanların istihdam koşullarını iyileştirerek, toplumsal adaleti yükseltmek ve sektör çalışanlarının yaşam

standartlarını iyileştirmek için hazırlanan örnek bir modeldir. İşletmelerin sürdürülebilirlik stratejilerini geliştirmelerine ve toplumsal sorumluluklarını yerine getirmelerine olanak tanırken, çevreye ve topluma karşı duyarlı bir işletme olmalarına da yardımcı olmaktadır. Çalışanlarının yaşam standartlarını önemseyerek, doğayla uyumlu, adil bir geridönüşüm gerçekleştirdiğini belgelemek isteyen tüm kurumlar için İzmir Dönüşüm sertifikası bir yol haritası, bir kılavuzdur.

ÖRNEK UYGULAMA ALANI OLARAK İZDÖNÜŞÜM FABRİKASI

Atık yönetimi alanında önemli bir dönüşümü temsil eden İzmir Dönüşüm Sertifikası'nın uygulandığı örnek kurum İZDönüşüm Fabrikası'dır. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Doğayla Uyumlu Yaşam Stratejisi çerçevesinde hayata geçirilen İZDönüşüm Fabrikası, kentte üretilen refahın artırılarak adil paylaşımını hedeflemektedir.

Eylül 2022 tarihinde Konak ilçesinde hizmete açılan İZDönüşüm Ambalaj Atığı Toplama ve Ayrıştırma Tesisi, kentsel atıkların tek bir merkezde hızlı bir şekilde dönüştürülmesini ve ekonomiye kazandırılmasını sağlamaktadır.

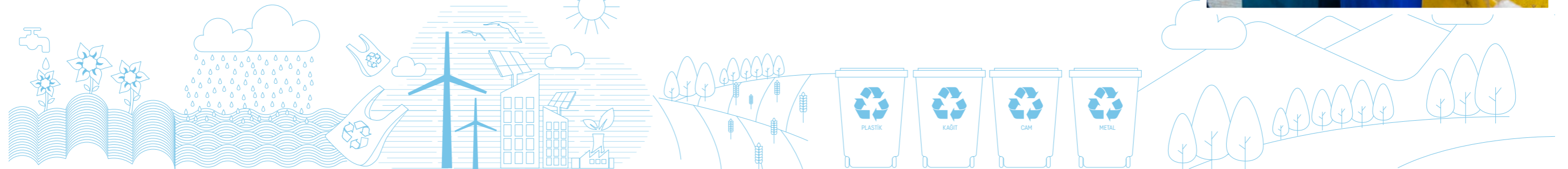
İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı İzDoğa bünyesinde hizmet veren İZDönüşüm

Fabrikası, sekiz ilçe belediyesi ile işbirliği içinde Karşıyaka, Karabağlar, Buca, Narlıdere, Bornova, Bayraklı ve Menderes ilçelerinde yürütülmektedir. Çeşme'de ise tekstil atıkları İZDönüşüm tarafından toplanmaktadır. Toplanan cam, plastik, kâğıt, metal ve tekstil ürünleri doğayla uyumlu kent ilkeleri doğrultusunda geridönüşüme kazandırılmaktadır.

Atık toplayarak hayatını sürdüren yurttaşlar, bu program ile atık toplayıcı ve ayrıştırma merkezi çalışanı olarak istihdam edilmektedir. Bu sayede yeni bir istihdam alanı yaratılmakta, daha güvenli ve sağlıklı iş ortamı sağlanarak, çalışanların genel yaşam kaliteleri ve refahları da artırılmaktadır.

İZDönüşüm Fabrikası'nda istihdam edilen tüm çalışanlar sendikali olmalarının yanı sıra tüm hakları işveren tarafından korunmaktadır. Çoğu daha önce atık toplayarak geçinen yurttaşların oluşturduğu İZDönüşüm tesisindeki tüm çalışanlar sağlıklı, emniyetli ve onuruna saygı gösteren çalışma koşullarından yararlanma hakkına sahiptir.

Temel prensibi sürdürülebilirlik olan İZDönüşüm Fabrikası, okullar ve sivil toplum örgütleriyle işbirliği içerisinde İzmir'de geridönüşüm bilincini yaygınlaştırmak için çalışırken, ileri dönüşüm ile ilgili eğitimler ve bilinçlendirme programları da yürütmektedir.

Fabrikada kurulduğu günden bu yana toplam 6 bin ton atık işlenmiştir. Bu demektir ki 6 bin ton atık çöpe gitmek yerine insanca şartlarda toplanmış, ayrıştırılmış ve yeniden üretime kazandırılmıştır.

İZMİR DÖNÜŞÜM SERTİFİKASI'NIN KRİTERLERİ

İzmir Planlama Ajansı'nın hazırladığı İzmir Dönüşüm Sertifikası'nın teknik kriterleri dört ana başlık altında tanımlanmıştır. Kriter, sınıfı ve kriter ile ilgili denetçinin denetlenen yerden beklentileri ekteki tabloda gösterilmiştir.

	İZMİR DÖNÜŞÜM ŞEMA PROGRAMI UYGULAMA KILAVUZU	Doküman No	ŞM.KY-005
		Yayın Tarihi	15.11.2023
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	18.01.2024
		Sayfa No	10 / 37

Madde No	Kriterler	Sınıfı	Kriter Detayı
1.	ÇALIŞMA KOŞULLARI		
1.1.	Tesiste çocuk işçi çalıştırılıyor mu?	Temel Şart	On dört (14) yaşını bitirmiş, On beş 15 yaşını doldurmamış kişi İş Kanunu'na göre çocuk işçi olarak tanımlanmıştır. Tesiste çocuk işçi çalıştırılmamalıdır. (ÇOCUK VE GENÇ İŞÇİLERİN ÇALIŞTIRILMA USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK Tarih: 06.04.2004 Sayı: 25425)

HAZIRLAYAN

YÖNETİM TEMSİLCİSİ

ONAYLAYAN

GENEL MÜDÜR

	İZMİR DÖNÜŞÜM ŞEMA PROGRAMI UYGULAMA KILAVUZU	Doküman No	ŞM.KY-005
		Yayın Tarihi	15.11.2023
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	18.01.2024
		Sayfa No	11 / 37

1.2.	Tesiste sigortasız çalışan var mı?	Temel Şart	Sigortasız çalışan olmamalıdır.
1.3.	Haftalık normal çalışma saati 45 saati aşması halinde fazla mesai ücreti ödeniyor mu?	Temel Şart	Genel bakımdan çalışma süresi haftada en çok kırk beş saattir. Aksi kararlaştırılmamış- sa bu süre, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine eşit ölçüde bölünerek uygulanır. Haftalık normal çalışma saatinin 45 saati aşması halinde çalışma fazla mesai olarak verilir.
1.4.	Günlük 11 saati aşan çalışma var mı? (Ara dinlenmeler çalışma süresinden sayılmaz)	Temel Şart	Günlük iş süresi 11 saati geçemez. Geçtiği durumlarda fazla mesai olarak ödenir.
1.5.	Genç işçiler için kanuna uygun çalışma süreleri uygulanıyor mu? Haftalık 40 saat çalışma süresi geçerlidir ve gece çalışması yaptırılmaz, ağır işlerde çalıştırılmaz)	Temel Şart	On beş (15) yaşını tamamlamış, on sekiz (18) yaşını bitirmemiş kişiler genç işçi olarak tanımlanmıştır. Genç işçi çalıştırılacaksa, haftalık çalışma süresi 40 saati geçemez ve gece çalışması yaptırılmaz. Genç işçiler ağır işlerde çalıştırılmaz.
1.6.	İki vardiya üst üste çalışma var mı? Olması halinde nasıl bir uygulama yapılıyor?	Temel Şart	İki vardiya üst üste çalışma yaptırılmaz.
1.7.	Hafta tatili kullanılıyor mu? (İş günlerinde çalışmış olmaları koşulu ile yedi günlük bir zaman dilimi içinde kesintisiz en az yirmi dört saat dinlenme (hafta tatili) verilir)	Temel Şart	Tüm çalışanların mesai vardiyaları sırasında mola hakkına ve birbirini izleyen altı iş gününün yanı sıra resmi ve yıllık tatil günlerini takiben en az bir boş günleri olmalıdır.
1.8.	Çalışanlara en az asgari ücret veriliyor mu?	Temel Şart	Çalışanlara en az asgari ücret verilmelidir.
1.9.	Çalışanlara bordro veriliyor mu?	Temel Şart	Çalışanlara bordro verilmelidir.
1.10.	Gece çalışması (varsa) 7,5 saatle sınırlı mı?	Temel Şart	Çalışanlar gece 7,5 saatten fazla çalıştırılmaz.

HAZIRLAYAN
YÖNETİM TEMSİLCİSİ

ONAYLAYAN
GENEL MÜDÜR

	İZMİR DÖNÜŞÜM ŞEMA PROGRAMI UYGULAMA KILAVUZU	Doküman No	ŞM.KY-005
		Yayın Tarihi	15.11.2023
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	18.01.2024
		Sayfa No	12 / 37

1.11.	Hamile kadınlar negatif ayrımcılığa maruz kalıyor mu? Hamile çalışanların işten ilişkisi kesiliyor mu? Hamile ve emziren personeller uygun işlerde mi çalıştırılmaktadır?	Temel Şart	Hamile çalışanlar negatif ayrımcılığa maruz bırakılmaz, işten ilişkisi kesilmez. 4857 sayılı İş Kanunu 74. maddesi uyarınca kadın işçilerin doğumdan önce 8, doğumdan sonra 8 olmak üzere toplam 16 haftalık süre için çalıştırılmaları esastır. Bu süre ücretli izin olarak nitelendirilir. Erken doğum yapılması halinde doğumdan önce kullanılmayan izinler, doğumdan sonra kullanılır. Gebe veya emziren çalışan günde yedi buçuk saatten fazla çalıştırılmaz.
1.12.	Çalışanlar cinsiyet, etnik köken vb. nedenlerden dolayı farklı muameleye tabi tutuluyor mu?	Temel Şart	Çalışanlara cinsiyeti, etnik kökeni vb. nedenlerden dolayı farklı muamele, ayrımcılık vb. tutulmamalıdır.
1.13.	Çalışanlara süt izni vb. zorunlu izinler kullanılıyor mu? Uygulama nedir?	Temel Şart	4857 sayılı İş Kanunu çerçevesinde düzenlenen süt izni hakkına göre kadın çalışanlara 1 yaşından küçük çocuklarını emzirmeleri için gün içerisinde toplamda 1,5 saatlik süt izni hakkı tanınır.
1.14.	Çalışanlar için molalarda dinlenmelerini sağlayacak uygun alanlar bulunmakta mıdır?	Genel Şart	Çalışanların uygun mola ve dinlenme alanları olmalıdır.
1.15.	Çalışan temsilcisi bulunmakta mıdır? Temsilci çalışanların oylamasıyla mı seçilmiştir?	Temel Şart	Çalışan temsilcisi oylamayla seçilmiş olmalıdır.
1.16.	Çalışan temsilcisine gerekli eğitimler verilmiş mi?	Temel Şart	Çalışan temsilcisine iş güvenliği uzmanı tarafından eğitim verilmelidir. Eğitim zorunluluğu 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 17. maddesinde belirtilmiştir.
1.17.	Günlük çalışma süreleri işçilere duyurulmuş mu?	Temel Şart	Günlük çalışma sürelerinin işçilere yazılı olarak duyurulması gerekmektedir.

HAZIRLAYAN
YÖNETİM TEMSİLCİSİ

ONAYLAYAN
GENEL MÜDÜR

	İZMİR DÖNÜŞÜM ŞEMA PROGRAMI UYGULAMA KILAVUZU	Doküman No	ŞM.KY-005
		Yayın Tarihi	15.11.2023
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	18.01.2024
		Sayfa No	13 / 37

1.18.	Personel dosyaları (özlük vb.) eksiksiz mi? Düzenli muhafaza ediliyor mu?	Temel Şart	Personel özlük dosyaları düzenli ve eksiksiz bir şekilde tutulmalıdır.
1.19.	Örgütlenme özgürlüğü ve toplu sözleşme hakkı mevcut mu?	Tavsiye	İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi 23. madde: "Herkes kendi çıkarlarını korumak için sendika kurma ve sendikaya girme hakkına sahiptir." T.C. Anayasası'nın 51. Maddesi: "Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir. Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz.
1.20.	İş yeri hekimi ataması yapılmış mı ve saatleri uygun mu?	Temel Şart	İşyerinin tehlike sınıfına göre işverenlerin işyeri hekimi bulundurması zorunludur. *Az tehlikeli sınıfta bulunan işyerleri için, her 2000 işçi başına işyeri hekimi çalıştırma zorunluluğu vardır. *Tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için her 1000 kişi başına işyeri hekimi çalıştırma zorunluluğu vardır. *Çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için ise her 750 işçi başına tam zamanlı işyeri hekimi çalıştırma zorunluluğu vardır. *Az tehlikeli sınıfta bulunan işyerlerinde çalışan kişi başına ayda 5 dakika *Tehlikeli sınıflarda yer alan işyerleri için çalışan kişi başına ayda 10 dakika *Çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için ise kişi başına ayda en az 15 dakika işyeri hekimi çalıştırma zorunluluğu vardır.

HAZIRLAYAN
YÖNETİM TEMSİLCİSİ

ONAYLAYAN
GENEL MÜDÜR

	İZMİR DÖNÜŞÜM ŞEMA PROGRAMI UYGULAMA KILAVUZU	Doküman No	ŞM.KY-005
		Yayın Tarihi	15.11.2023
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	18.01.2024
		Sayfa No	14 / 37

1.21.	Fazla mesai zorunluluğu var mı?	Genel Şart	İşçi fazla çalışma yapmak zorunda değildir. Dilerse fazla çalışma onay formunu imzalamayarak ya da onay vermeyerek fazla mesai yapmaktan kaçınabilir. Uygulamada iş sözleşmelerinde "İşçi işverenin talep ettiği hallerde fazla mesai yapmayı kabul eder." şeklinde maddelere yer verilebilir.
1.22.	Çalışanların imzalı sözleşmeleri var mı ve bir kopyası kendilerinde bulunuyor mu? (Toplu sözleşme olan yerlerde aranmaz)	Temel Şart	Tüm çalışanların iş sözleşmeleri çalışanın kendisi tarafından imzalı olmalı ve bir kopyası kendilerinde bulunmalıdır. Bu madde toplu iş sözleşme olan yerlerde aranmaz.
2. İŞ GÜVENLİĞİ ve İŞÇİ SAĞLIĞI			
2.1.	İş güvenliği politikası var mı ve personel bu kuralları biliyor mu?	Temel Şart	Bir iş güvenliği politikası olmalı ve bu politikayı tüm personeller bilmelidir.
2.3.	Tesiste sorumlu bir iş güvenliği uzmanı ve ataması var mı?	Temel Şart	Uygun NACE koduna göre bir iş güvenliği uzmanı olmalıdır. Atama yazısı görülmelidir.
2.4.	Çalışanlara iş kıyafeti ve iş ayakkabısı verilmiş mi?	Temel Şart	Çalışılan işin niteliğine göre çalışanlara uygun iş kıyafeti ve iş ayakkabısı verilmelidir.
2.5.	Çalışanlara çalışma alanına göre kişisel korucu donanımları verilmiş mi?	Temel Şart	Çalışma alanına göre uygun kişisel koruyucu donanımlar verilmiş olmalıdır.
2.6.	İş güvenliği risk analizi yapılmış mı?	Temel Şart	İş güvenliği risk analizi görülür. İSG risk analizinin her sayfası İSG Uzmanı ve risk değerlendirme ekibi tarafından imzalı olmalıdır.

HAZIRLAYAN
YÖNETİM TEMSİLCİSİ

ONAYLAYAN
GENEL MÜDÜR

	İZMİR DÖNÜŞÜM ŞEMA PROGRAMI UYGULAMA KILAVUZU	Doküman No	ŞM.KY-005
		Yayın Tarihi	15.11.2023
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	18.01.2024
		Sayfa No	15 / 37

2.7.	İş kazaları kayıt altına alınıyor ve tekrar etmemesi için önlemler alınıyor mu? (Düzeltilici faaliyet vb.)	Temel Şart	İş kazaları kayıt altına alınmalıdır. İş kazası kaydı görülmüşse tekrar etmemesi için önlem alınmış mı? Düzeltilici faaliyet kaydı, kök neden analizi vb. görülür.
2.8.	Tesiste yangın ile ilgili önlem alınmış mı? Yangın tüpü, yangın hortumu ve/veya söndürme sistemleri var mı?	Temel Şart	Gerekli alanlarda yeterli ve uygun yangın tüpü, yangın hortumu ve/veya söndürme sistemleri kullanılmalıdır.
2.9.	Yangın tüpleri, hortumları ve diğer söndürme sistemleri belirli periyotlarda kontrol ediliyor mu?	Temel Şart	Yangın tüpleri, hortumları ve diğer tüm söndürme sistemleri yetkili firma tarafından en az yılda 1 kez kontrol edilmelidir.
2.10.	Yangın sistemlerine kolay ulaşılabilir mi? Önü açık mı?	Temel Şart	Yangın tüpleri, dolapları vb. kolay ulaşılabilir olmalı, önü kapalı olmamalıdır.
2.11.	Yangın alarm sistemi mevcut mu ve belirlenen periyotlarda kontrolü sağlanıyor mu?	Temel Şart	Yangın alarm sistemi mevcut olmalı ve belirlenen periyotlarda kontrol edilmeli ve kayıt altına alınmalıdır.
2.12.	Acil durum eylem planı mevcut mu?	Temel Şart	Acil durumlar için eylem planı olmalıdır.
2.13.	Tahliye planları her katta ve çalışma lokasyonunda mevcut mu?	Temel Şart	Tahliye planları mevcut olmalı, her katta ve çalışma lokasyonunda personelin görebileceği alanlarda bulunmalıdır. Tahliye planlarında toplanma alanları, acil çıkış yönleri, yürüyüş yolu ve kapıları olmalıdır.
2.14.	Acil çıkışlar, kaçış yönleri, yürüyüş yolları ve toplanma alanları belirlenmiş mi?	Temel Şart	Acil çıkışlar, kaçış yönleri, yürüyüş yolları, toplanma alanları İŞYERLERİNDE ACİL DURUMLAR HAKKINDA YÖNETMELİK, Resmî Gazete Tarihi: 18.06.2013 Resmî Gazete Sayısı: 28681 mevzuatına uygun olmalıdır.

HAZIRLAYAN
YÖNETİM TEMSİLCİSİ

ONAYLAYAN
GENEL MÜDÜR

	İZMİR DÖNÜŞÜM ŞEMA PROGRAMI UYGULAMA KILAVUZU	Doküman No	ŞM.KY-005
		Yayın Tarihi	15.11.2023
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	18.01.2024
		Sayfa No	16 / 37

2.15.	Acil çıkış kapıları dışarı doğru açılıyor mu? Acil çıkış kapılarının önü ve arkası açık mı? Kolay ulaşılabilir durumda mı?	Temel Şart	İŞYERİ BINA VE EKLENTİLERİNDE ALINACAK SAĞLIK VE GÜVENLİK ÖNLEMLERİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK'e Sayı: 28710 uygun olmalıdır.
2.16.	Yangın ve tahliye tatbikatları uygun periyotlarda yapılıyor ve kayıt altına alınıyor mu?	Temel Şart	Yangın ve tahliye tatbikatları en az yılda 1 kez yapılmalı ve kayıt altına alınmalıdır.
2.17.	İş güvenliği ile ilgili personelin bilmesi uyarı levhaları ve talimatlar mevcut mu?	Temel Şart	Tesiste ve personelin görmesi gereken yerlerde uyarı levhaları ve iş güvenliği talimatları olmalıdır.
2.18.	Tesis içerisinde sigara içme alanı mevcut mu? Tanımlı alanlar dışında sigara içiliyor mu?	Temel Şart	Yangın riskinden uzak bir alanda sigara içme alanı olmalı ve tanımlanmalıdır. Sigara içme alanı dışında kesinlikle sigara içilmemelidir.
2.19.	Makine ve ekipmanların periyodik muayeneleri mevcut mu? (Kaldırma araçları, iş makineleri, basınçlı kapılar vb.)	Temel Şart	İŞ EKİPMANLARININ KULLANIMINDA SAĞLIK VE GÜVENLİK ŞARTLARI YÖNETMELİĞİ, Resmî Gazete Sayısı: 28628 kapsamında bulunan makine ve ekipmanların periyodik muayeneleri yapılmış olmalıdır.
2.20.	Ortam ölçümü ve çalışan maruziyet ölçümleri yapılmış mı? (Toz, gürültü, termal konfor vb.)	Temel Şart	İŞ HİJYENİ ÖLÇÜM, TEST VE ANALİZLERİ
HAKKINDA YÖNETMELİK, Sayı : 32086 göre ortam ölçümleri yapılmış olmalıdır.	Çalışanlara çalışma alanına göre kişisel koruyucu donanımları verilmiş mi?	Temel Şart	Çalışma alanına göre uygun kişisel koruyucu donanımlar verilmiş olmalıdır.
2.21.	Topraklama ve paratoner (varsa) ölçümü yapılmış mı ve uygun mu?	Temel Şart	Topraklama ölçümü ve kontrolü; Elektrik Tesisi Topraklama Yönetmeliği ve Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği ile İş Ekipmanlarının Kullanımı Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmelik ile İşyeri Bina ve Eklentilerinde Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik çerçevesinde gerçekleştirilmelidir.
2.22.	İçme suyu analizi yapılmış mı ve uygun mu?	Genel Şart	Çalışanlar temiz içme suyuna ulaşabilmelidir. İçme suyu olarak şebeke suyu kullanılıyorsa akredite bir firmadan içme suyu analiz sertifikası istenir. Hazır içme suyu kullanılıyorsa analiz aranmaz.

HAZIRLAYAN
YÖNETİM TEMSİLCİSİ

ONAYLAYAN
GENEL MÜDÜR

	İZMİR DÖNÜŞÜM ŞEMA PROGRAMI UYGULAMA KILAVUZU	Doküman No	ŞM.KY-005
		Yayın Tarihi	15.11.2023
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	18.01.2024
		Sayfa No	17 / 37

2.23.	Yemekhane personelinin hijyen eğitimleri mevcut mu?	Genel Şart	Yemek tesiste yapılıyorsa ya da dışarıdan yemek hizmeti alınıyorsa, yemekhane çalışanlarının hijyen eğitimleri sorgulanır.
3.	ÇEVRE VE ATIK YÖNETİMİ		
3.1.	Çevre izin ve lisans belgeleri mevcut ve uygun mu?	Temel Şart	
3.2.	Çevre izin ve lisans yönetmeliğine uygun olmayan atıklar tesise kabul ediliyor mu?	Temel Şart	Çevre izin ve lisans yönetmeliğine uygun olmayan atıkların tesise kabul edilip edilmediği kontrol edilir.
3.3.	Çalışan personelin mesleki yeterlilik belgeleri mevcut mu?	Temel Şart	MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU MESLEKİ YETERLİLİK BELGESİ ZORUNLULUĞU GETİRİLEN MESLEKLERE İLİŞKİN TEBLİĞ (SIRA NO: 2015/1) kapsamında meslek erbabı var ise mesleki yeterlilik belgesi aranır.
3.4.	Tesise kabul edilen, işlenen atıklar ile bakiye atıkların ve atık işleme ürünlerin/malzemelerin/ayırıştırılmış atıkların bilgilerini içeren kütlenin dengeli bildirimleri fiziki işlemler ile eş zamanlı olarak yapılıyor mu?	Temel Şart	Sayı: 31623 ATIK ÖN İŞLEM VE GERİ KAZANIM TESİSLERİNİN GENEL ESASLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK 'e göre kütle denklıklarının sağlanması gerekmektedir.
3.5.	Tesislerde tamamen kapalı alanlar haricindeki alanların etrafı, tesis güvenliğini sağlayacak ve personel harici kişilerin izinsiz girmesini önleyecek şekilde; beton, tuğla, briket, taş örme ve benzeri yapı malzemesi ile kalıcı olacak şekilde çevrili mi?	Temel Şart	Sayı: 31623 ATIK ÖN İŞLEM VE GERİ KAZANIM TESİSLERİNİN GENEL ESASLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK kapsamında tesis kontrol edilir.
3.6.	Tesislerde birbirinden bağımsız olacak şekilde; atıkların tesise girişte kontrolünün, tartım ve kayıt işlemlerinin yapıldığı atık kabul birimi, atık işleme faaliyetinin gerçekleştiği alan, geçici depolama alanı, faaliyet konusuna göre ayırıştırılmış atık stok sahası/ürün stok sahası, otopark, idari ve teknik büro bölümleri bulunuyor mu?	Temel Şart	Sayı: 31623 ATIK ÖN İŞLEM VE GERİ KAZANIM TESİSLERİNİN GENEL ESASLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK kapsamında tesis kontrol edilir.

HAZIRLAYAN
YÖNETİM TEMSİLCİSİ

ONAYLAYAN
GENEL MÜDÜR

	İZMİR DÖNÜŞÜM ŞEMA PROGRAMI UYGULAMA KILAVUZU	Doküman No	ŞM.KY-005
		Yayın Tarihi	15.11.2023
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	18.01.2024
		Sayfa No	18 / 37

3.7.	Tesislerde, işleme faaliyetlerinin gerçekleştiği alanların ve atık ile temas halinde olan alanların tabanı, sızdırmazlığı sağlayacak şekilde geçirimsiz beton ve tutuşmaz malzemeden yapılmış mı?	Temel Şart	31623 ATIK ÖN İŞLEM VE GERİ KAZANIM TESİSLERİNİN GENEL ESASLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK kapsamında tesis kontrol edilir.
3.8.	Herhangi bir sebeple atıktan kaynaklanabilecek sızıntıların yer altı suyu, kanalizasyon veya yer üstü suyuyla temasını veya sızmasını engelleyecek şekilde toplanabilmesi için tabanda uygun eğimler verilerek ayrı toplama mekanizması oluşturulmuş mu?	Temel Şart	31623 ATIK ÖN İŞLEM VE GERİ KAZANIM TESİSLERİNİN GENEL ESASLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK kapsamında tesis kontrol edilir.
3.9.	Tesise kabul edilen, işlenen ve tesisten çıkan ürün/malzeme ile atıklara ilişkin bilgilerin elektronik ortamda kaydedildiği veri kayıt sistemi bulunuyor mu? Veri kayıt sistemine girişi yapılan bilgilere ait belgeler en az beş yıl süreyle muhafaza ediliyor mu?	Temel Şart	31623 ATIK ÖN İŞLEM VE GERİ KAZANIM TESİSLERİNİN GENEL ESASLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK kapsamında tesis kontrol edilir.
3.10.	Tesislerde, araç kantarı ile tesise kabul edilen ve tesisten gönderilen atıkların takibi için tesis giriş ve çıkış noktalarına uzaktan erişim imkânı da sağlayan kamera kayıt sistemi teşkil edilmiş ve elde edilen kayıtlar en az otuz gün süreyle saklanıyor mu?	Genel Şart	31623 ATIK ÖN İŞLEM VE GERİ KAZANIM TESİSLERİNİN GENEL ESASLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK kapsamında kontrol edilir.
3.11.	Atıkların bekletileceği alanlar meteorolojik olayların etkilerine karşı üzeri en az üç tarafı yapı malzemesi ile kalıcı olacak şekilde kapatılmış mı? Atık kabul alanlarında atıkların her yönden sızdırmazlığı sağlanmış ve meteorolojik olayların etkilerine karşı korunaklı mı?	Genel Şart	31623 ATIK ÖN İŞLEM VE GERİ KAZANIM TESİSLERİNİN GENEL ESASLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK kapsamında tesis kontrol edilir.
3.12.	Çevre politikası var mı? İlgili taraflar ve çalışanlar tarafından biliniyor mu?	Genel Şart	Üst yönetim onaylı bir çevre politikası olmalı ve çalışanlar tarafından bilinmelidir.
3.13.	Tesislerde elde edilen ürünlerin satış öncesi bekletildiği ürün stok sahaları diğer atık işleme faaliyetinin gerçekleştiği bölümlerden ayrı bir alanda/ayrı bir bölümde tesis edilmiş mi?	Genel Şart	31623 ATIK ÖN İŞLEM VE GERİ KAZANIM TESİSLERİNİN GENEL ESASLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK kapsamında tesis kontrol edilir.

HAZIRLAYAN
YÖNETİM TEMSİLCİSİ

ONAYLAYAN
GENEL MÜDÜR

	İZMİR DÖNÜŞÜM ŞEMA PROGRAMI UYGULAMA KILAVUZU	Doküman No	ŞM.KY-005
		Yayın Tarihi	15.11.2023
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	18.01.2024
		Sayfa No	19 / 37

4.	ÜRÜN KALİTESİ VE DİĞER GENEL UYGULAMALAR		
4.1.	Giriş kalite kontrol kalite paratmetleri belirlenmiş ve buna göre işlem yapılıyor mu?	Genel Şart	Tüm giriş kalite kontrol parametreleri belirlenmiş olmalıdır. Plan ve işlem kayıtları görülür.
4.2.	Proses kalite kontrol kalite paratmetleri belirlenmiş ve buna göre işlem yapılıyor mu?	Genel Şart	Tüm proses kalite kontrol parametreleri belirlenmiş olmalıdır. Plan ve işlem kayıtları görülür.
4.3.	Final kalite kontrol kalite paratmetleri belirlenmiş ve buna göre işlem yapılıyor mu?	Genel Şart	Tüm final kalite kontrol parametrelerinin belirlenmiş olmalıdır. Plan ve işlem kayıtları görülür.
4.4.	Çıkan karton ve kağıt ürünlerinin nem oranı max. Yaz aylarında %10, kış aylarında %20 olarak ölçülmüş mü?	Genel Şart	Nem ölçümü yapılarak kontrol edilir.
4.5.	Makine ve ekipmanların bakım ve temizlik planları var mı ve uygulanıyor mu?	Genel Şart	Tüm makine ve ekipmanların bakım planları ve bakımın gerçekleştirildiğine dair kayıtları görülür.
4.6.	Çalışan görev tanımları mevcut mu ve personele tebliğ edilmiş mi?	Genel Şart	Personel görev tanımları kontrol edilir. Personel görev tanımlarını imzalamış olmalıdır.
4.7.	Tesisin kurulu bir kalite yönetim sistemi var mı ve uygulanıyor mu?	Tavsiye	Kalite sistemi varsa kalite belgeleri kontrol edilir.
4.8.	Hammadde ve son mamul depolama alanları kapalı mı?	Genel Şart	Tesisin hammaddede ve son mamul depolama alanlarının kapalı olup olmadığı görsel olarak kontrol edilir.
4.9.	Taşıma araçlarının üzeri kapalı mı?	Genel Şart	Taşıma araçlarının üzerilerinin kapalı olup olmadığı görsel olarak kontrol edilir.
4.10.	Muayene ve deney teçhizatlarının kalibrasyonu mevcut mu? (Kantar, manometre, nem ölçer vb.)	Temel Şart	Kalibrasyon sertifikaları kontrol edilir. Kalibrasyon yapan firmanın ölçümde akredite olup olmadığı sorgulanır.
4.11.	Uygun olmayan ürünün/hizmet in kontrol altında tutulmasını içeren bir uygulama var mı?	Genel Şart	Uygun olmayan ürünün/hizmet in kontrol altında tutulmasını içeren bir prosedür, süreç vb. olmalı ve uygun olmayan ürün kontrolüne dair kayıt sistemi olmalıdır.

HAZIRLAYAN
YÖNETİM TEMSİLCİSİ

ONAYLAYAN
GENEL MÜDÜR

	İZMİR DÖNÜŞÜM ŞEMA PROGRAMI UYGULAMA KILAVUZU	Doküman No	ŞM.KY-005
		Yayın Tarihi	15.11.2023
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	18.01.2024
		Sayfa No	20 / 37

4.12.	Uygunsuzluklar için düzeltici faaliyetler yapılıyor mu? Düzeltici faaliyetler takip ediliyor mu?	Genel Şart	Düzeltilici faaliyet prosedür ve/veya süreç olmalıdır.
Aynı zamanda düzeltici faaliyetlerin kontrolüne dair bir kayıt sistemi olmalıdır.	Herhangi bir sebeple atıktan kaynaklanabilecek sızıntıların yer altı suyu, kanalizasyon veya yer üstü suyuyla temasını veya sızmasını engelleyecek şekilde toplanabilmesi için tabanda uygun eğimler verilerek ayrı toplama mekanizması oluşturulmuş mu?	Temel Şart	31623 ATIK ÖN İŞLEM VE GERİ KAZANIM TESİSLERİNİN GENEL ESASLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK kapsamında tesis kontrol edilir.
4.13.	Eğitim gereksinimleri düzenli olarak, kişiye ve fonksiyonuna bağlı olarak belirlenmiş mi?	Genel Şart	Eğitimler gereksinimlere göre belirlenmeli ve kayıt sistemi görülmelidir.
4.14.	Haşere mücadelesi için herhangi bir ilaçlama vb. uygulama yetkilendirilmiş kuruluş tarafından yapılıyor mu?	Genel Şart	Tesiste haşere mücadele sistemi ya da periyodik ilaçlama yapıp yapılmadığı kontrol edilir.
4.15.	İşletmede genel hijyene önem veriliyor mu?	Genel Şart	İşletmede genel hijyen ve temizlik kurallarına dikkat edilmelidir. Temizlik planları, talimatları ve uygulamaları kontrol edilir.

HAZIRLAYAN
YÖNETİM TEMSİLCİSİ

ONAYLAYAN
GENEL MÜDÜR

izmirplanlama.org

